

KAROLINŠKA DRŽAVA

V času Karla Velikega Frankovska država obstaja od 768 -814 (50 let).

Karel Veliki je postal vodja krščanskega dela Evrope. Evropsko kraljestvo → Z Evropa, kjer je živel krščanstvo. Vrhunec svoje moči doseže leta 800 (papež ga je kronal za rimskega cesarja, zato ker mu je Karel ponudil pomoč, podporo in zaščito). To pa prinese nezadovoljstvo v bizancu (menili so, da je on zaslužen) → VOJNA, ki se konča leta 812 z Ahinskim mirom. Prizna mu naslov rimskega cesarja in za zaščito papeža (rim. škofa).

Kmalu izvede reformo svoje države:

- ukine plemenske kneževine in namesto njih uvede grofije, obstajajo pa tudi mejne grofije ali **MARKE** (za obrambo v primeru napada).

Mejno grofijo upravljajo grofije:

- Imajo: --> upravno oblast
- > sodno oblast
- > finančno oblast
- > vojaško oblast

Karel Veliki pošilja svoje nadzornike (gospodovi poslanci), da kontrolirajo delo grofov, če ne delajo, jih odpravi.

- uvede nove dvorne uradniške službe (ministrstvo). Najvišji dvorni uradnik se imenuje **kandler** (vodja dvornih pisarjev).

senešalk → nadzoruje kraljeva posestva

palatinski grof → predstojnik dvornega ali palatinskega sodišča.

komornik → skrbnik državne zakladnice

Uradniki so bili dvorni služabniki, v času Karla Velikega pa postanejo dvorni uradniki. **Točaj** je skrbel za pijačo, **konjar** (marsihalk) je skrbel za konje. Častne funkcije: ščitonosec, mečonosec ...

Karel ureja oz. poenoti državno zakonodajo z zakonskimi predpisi (**KAPITULARJI**) → napisani popoglavjih. Poenoti mere, uteži ter uvede valuto srebrni denarius.

VOJSKA

- kopenska vojska (slovela po konjenici) – težko oborožena konjenica, predstavlja jedro vojske.
- služiti morajo vsi svobodni moški na lastne stroške.

- vojne ponavadi odvijale v času od pomladi do jeseni, kar je bilo obremenjujoče za kmete.
- glavno orožje konjenikov je bil dolg meč (< 1 meter), težek (vihteli z obema rokama), namenjen za boj na daljavo. Za boj od blizu so uporabili nož ali krajši meč in kopje (metali v nasprotnika, vrgli iz sedla)
- vsak konjenik imel tudi ščit(sprva lesen), ki so ga obdali z živalsko kožo.
- nosili so suknjene ali volnene jopiče, na katere so bili našiti kovinski obročki ali ploščice.
- v 8. stoletju uporabljajo streme. (je bil Kitajski izum, ki so ga k Frankom prinesli Avari)
- kmetje oboroženi preprosto (vile, ...) ; imeli samo, kar so si lahko privoščili.

ORGANIZACIJA FEVDA

Fevd = zemlja v uživanje

Deli se na več delov:

- Dominikalna zemlja (pridvorna)
- Rustikalna zemlja (zakupna)
- Srenjska zemlja

Pridvorno zemljo je obdeloval fevdalec v lastni režiji (obdelujejo deklet, hlapci za dvoru + podložniki [kmetje]).

Rustikalno zemljo pa je fevdalec dal v uživanje kmetom, v zameno pa kmetje plačujejo dajatve in opravijo delovno obveznost (tlako) na dominikalni zemlji.

Srenjska zemlja je skupna last (npr. pašniki). Uporabljali so jo kmetje in zemljiški gospod.

HUBA = kmetija, ki jo dobijo kmetje v uživanje. Velika je toliko, da preživi kmeta z družino in da ostane še za dajatve.

Fevdi so bili samooskrbna gospodarstva. Kupovali so le redke dobrine (železo, sol; luksuz -> blago). Fevd je bila gospodarska, vojaška, upravno - politična in sodna enota.

PATRIMONIALNO SODIŠČE → namenjeno sojenju podložnikov, razen v primeru izrekanja smrtne kazni.